

Handläggare

Annika Westin

0152-29664

Socialnämnden

Månadsrapport maj 2023 socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. godkänna månadsrapporten, daterad 2023-06-16

Beskrivning av ärendet

Månadsrapport maj 2023 omfattar ett ekonomiskt utfall för perioden januari till maj samt en helårsprognos.

Socialnämnden redovisade per sista maj en negativ avvikelse med 6,2 miljoner kronor. Socialnämndens helårsprognos är ett underskott på 12,3 miljoner kronor inklusive åtgärder på 3,4 miljoner kronor enligt åtgärdsplan, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1,4 procent.

Underskottet i utfall och prognos förklaras främst av att hemtjänstens egen regi har haft och kommer att ha högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt av myndighets höga kostnader för inhyrd personal och institutionsplaceringar av barn och unga.

Utifrån helårsprognos med underskott pågår arbete med en åtgärdsplan som redovisar hur och när det negativa resultatet kan återställas. Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Socialnämndens prognostiserade resultat följs upp i samband med den löpande ekonomiska uppföljningen.

Barnkonsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några negativa konsekvenser för barn och unga.

Uppföljning

Beslutet följs upp inom ramen för den löpande ekonomiska uppföljningen.

Beslutsunderlag

Rapport, Maj månadsrapport 2023 socialnämnden 230616, 2023-06-16

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen för kännedom

Marjo Savelius
Socialchef

Annika Westin
Verksamhetscontroller

Carolina Eriksson
Ekonomicontroller

Socialnämnden

Månadsrapport

2023-05-31

MÅNADSRAPPORT MAJ

Innehåll

Driftredovisning.....	2
Kommentarer till resultat	2
Kommentarer till prognos	3
Kommentarer till nettokostnadsförändring.....	4
Ramprotokoll	5
Åtgärdsplan.....	6

Driftredovisning

	Utfall Jan - Maj 2023	Budget Jan - Maj 2023	Avvikelse Jan - Maj 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Prognos Avvikelse
Socialnämnden	-0.9	-0.9	0.0	-2.2	-2.2	0.0
Socialkontoret	-4.9	-12.5	7.6	-9.8	-29.8	20.0
Myndighet	-118.4	-104.5	-13.9	-281.1	-251.1	-30.0
Individ och familjeomsorg	-28.9	-34.4	5.5	-73.3	-80.3	7.0
Äldreomsorg	-120.9	-109.4	-11.5	-275.6	-255.2	-20.4
Hälso- och Sjukvård	-33.7	-33.2	-0.5	-78.4	-78.0	-0.4
Funktionshinderomsorg	-54.6	-58.0	3.3	-125.8	-133.5	7.8
Administration och digitalisering SK	-9.9	-13.3	3.4	-27.2	-30.9	3.7
Socialnämnden	-	-366.2	-6.2	-873.3	-861.0	-12.3
	372.3					

Kommentarer till resultat

Driftredovisningen omfattar ett ekonomiskt utfall för januari till maj per verksamhetsområde. Socialnämnden redovisade per sista maj en negativ avvikelse med 6,2 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av att hemtjänstens egen regi har haft högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det inom myndighet har varit höga kostnader för inhyrd personal och institutionsplaceringar av barn och unga.

Nämnden har även verksamheter som redovisade överskott vilket bland annat kan förklaras av vakanta tjänster, lägre kostnader än budgeterat för trygghetslarm och ej uppstartad daglig verksamhet. Överskottet berodde även på budgeterade buffertar som

inte har fördelats ut till respektive verksamhetsområde. Buffertarna är främst till för att täcka eventuella kostnadsökningar till följd av volymökningar samt ett prognostiserat underskott inom hemtjänsten.

Kommentarer till prognos

Socialnämndens helårsprognos är ett underskott på 12,3 miljoner kronor inklusive åtgärder på 3,4 miljoner kronor enligt åtgärdsplan, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1,4 procent. Underskottet i helårsprognosen beror på att kostnaderna för köp av externa placeringar av barn, unga och vuxna förväntas fortsätta vara högre än budgeterat. Framförallt förväntas kostnaderna för placeringar av barn och unga på statens institutionsvård (SIS) fortsätta öka på grund av problematik med bland annat grov kriminalitet. Ytterligare förklaring till underskottet är att kostnaderna för inhyrd personal fortsatt förväntas vara höga. Socialsekreterare är svårrekryterade, framförallt har det varit svårt att rekrytera personal som ska arbeta med barn där särskilda behörighetskrav ställs vilket medför höga kostnader för inhyrd personal.

En ytterligare förklaring till underskottet i helårsprognosen är att kostnaderna för hemtjänstens egen regi är högre än beslutad ersättningsnivå. De höga kostnaderna förklaras bland annat av att brukarnas behov av insatser snabbt kan ändras vilket kräver en flexibilitet att kunna ställa om bemanningen för att parera nyinkomna och avbokade beslut. Sjukfrånvaron är fortsatt hög, vilket delvis beror på kvarstående pandemiregler. Högre administrativa kostnader i början beror på en omorganisation som innebär att personal från tre tidigare enheter delades upp på fyra och den nya organisationen kräver ytterligare en enhetschef och en samordnare. Därutöver täcker inte uppräkningsnivån på 4,6 procent för 2023 de faktiska kostnadsökningarna.

Inom verksamhetsområdet finns verksamheter som prognostiserar med överskott. Dessa beror främst på de budgeterade buffertarna och vakanta tjänster men kan även förklaras av lägre kostnader för trygghetslarm inom särskilda boenden på grund av en avbruten upphandling samt av lägre kostnader för larm- och bevakning på grund av ett uppsagt avtal. Ytterligare förklaring är att det görs en kontinuerlig översyn av LSS-boendens nattbemanning som beräknas generera lägre personalkostnader då en samplanering för boendenas personal gör att färre vikarier behöver tillsättas.

Prognosen har bättrats med 4,0 miljoner kronor sen föregående prognos vilket beror på vakanta tjänster, lägre volymer för ekonomiskt bistånd än tidigare prognostiserat samt på vidtagna åtgärder i åtgärdsplanen.

Kommentarer till nettokostnadsförändring

	Utfall Jan - Maj 2023	Utfall Jan - Maj 2022	Utfall helår 2022	Prognos helår 2023
Socialnämnden	-372.3	-327.1	-790.5	-873.3

Tabellen visar nettokostnadsförändringen för socialnämndens verksamheter totalt under 2023 jämfört med samma period föregående år. För perioden januari till maj 2023 var nettokostnaden 372,3 miljoner kronor vilket motsvarar 13,8 procent och är en ökning med 45,2 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år. Ökningen kan framförallt förklaras av ökade kostnader för köp av huvudverksamhet vilket främst beror på fler och längre institutionsplaceringar av barn och unga. Ökningen mellan åren kan även förklaras av ökade kostnader för inhyrd personal. Till följd av det högre utfallet för perioden förväntas också utfallet vid årets slut att vara högre jämfört med föregående år. Kostnaderna för köp av externa placeringar prognostiseras fortsätta på samma nivå under hela 2023 men däremot förväntas köp av inhyrd personal att minska i takt med att vakanser tillsätts.

Ramprotokoll

Summa av Budget		
Kategori	Beslut	Summa
Flerårsplan 2023	KF 2022-12-12, § 281	857 300
Justering för ers till förtroendevalda	KF 2022-12-12, § 283	706
Justering avskrivningar och räntor	KF 2002-08-26, § 115	363
Hysesjustering	KF 2002-08-26, § 115	2 226
Löneprioritering 2023	KF 2002-08-26, § 115	377
Totalsumma		860 972

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-12 om de ekonomiska ramarna för 2023–2025. Därefter har budgeten för 2023 justerats med ändrade ersättningar till förtroendevalda, löneprioriteringar, kompensation för avskrivningar och räntor på investeringar från 2022 samt ökade hyreskostnader för lokaler. Socialnämndens budgetram uppgår därmed till 861,0 miljoner kronor.

Åtgärdsplan

Åtgärdsplan för socialnämnden			2023		2024		Totalt 2023-2024	
Belopp i tkr	Datum (1)	Ansvarig (2)	Planerad årseffekt	Prognos/ utfall	Planerad årseffekt	Prognos/ utfall	Planerad effekt	Prognos/ utfall
Pågående åtgärder								
Förändrad nattbemanning inom funktionshinderomsorgen	2023-05-22	Verksamhetschef Funktionshinderomsorgen	-1 300				-1 300	0
Uppsagt avtal inom Administration och Digitalisering	2023-05-22	Verksamhetschef Administration och Digitalisering	-500				-500	0
Effektivare organisation kring samordnare inom hemtjänsten	2023-05-22	Tf verksamhetschef hemtjänst	-600		-1 200		-1 800	0
Vakanshållna tjänster	2023-05-22	Socialchef	-450				-450	0
Utvärdering digitala inköp	2023-05-31	Tf verksamhetschef hemtjänst	-75		-1 300		-1 375	0
Minska antal inhyrd rehabpersonal	2023-06-16	Verksamhetschef Hälso och sjukvård	-300				-300	0
Avsluta avtal databas JP INFO	2023-06-16	Verksamhetschef Administration och Digitalisering	-100				-100	0
Avsluta prenumeration av Strängnäs tidning	2023-05-16	Socialchef	-120				-120	0
Förslag till åtgärder								
							0	0
Summa årseffekt			-3 445	0	-2 500	0	-5 945	0

Då socialnämnden befarar ett underskott ska en åtgärdsplan upprättas och ovanstående tabell visar de hittills föreslagna åtgärderna för att nå en budget i balans. Sammanlagt uppskattas föreslagna åtgärder förbättra prognosen med 3,4 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 0,5 miljoner kronor sen föregående prognos då föreslagna åtgärder uppgick till totalt 2,9 miljoner kronor. Ekonomiska effekter av föreslagna åtgärder för 2023 förväntas ge effekt senare under hösten.

Nedan följer en förklaring till respektive föreslagen åtgärd.

Förändrad nattbemanning inom funktionshinderomsorgen

Nattbemanningen inom funktionshinderomsorgen har minskats efter en översyn av behov av insatser, till följd av resultatet från Kostnad per brukare och Kuben som genomfördes 2022.

Uppsagt avtal inom Administration och Digitalisering

Avtal för väktare har sagts upp, i stället kommer väktare nyttjas vid behov till planerade möten med behov av utökad säkerhet.

Effektivare organisation kring samordnare inom hemtjänsten

Hemtjänstens organisation gällande samordnare har setts över och funktionen vice samordnare har tagits bort.

Vakanshållna tjänster

Under pågående översyn av socialkontorets organisation vakanshålls verksamhetschefstjänst inom verksamhetsområdet myndighet, samt vakanta verksamhetsutvecklartjänster inom kontoret.

Utvärdering digitala inköp

Se över kostnaden för digitala inköp, där nämnden i dag står för hemtjänstens kostnader av hemtransport och upplöckning av varor.

Minska antal inhyrd rehabpersonal

Förändra arbetsroller och funktioner inom hälso- och sjukvården för att minska beroende till hyrpersonal.

Avsluta avtal databas JP INFO

Avtal med JP info (digitala tjänster för socialtjänstfrågor) har sagts upp till följd av låg nyttjandegrad.

Avsluta prenumeration av Strängnäs tidning

Alla prenumerationer av Strängnäs tidning har sagt upp.

Utöver föreslagna åtgärder som redovisas i tabellen ovan pågår ytterligare insatser för budget i balans vilka beräknas få effekt under 2023 och 2024.

- Taxor och avgifter ses över för att säkerställa att Strängnäs ligger i likvärdighet med riket och beräknas skapa ökade intäkter.
- Egenavgifter för placeringar av barn, vuxna samt inom missbruk ska tas ut.
- Delegationsordningen genomgår en revidering och riktlinjer revideras och tillskapas med syfte att skapa bättre styrning mot insatser och budget i balans.
- För att bibehålla kvalitet söks och nyttjas de statsbidrag som utlyses vilket bidrar till att finansiera pågående kvalitetshöjande arbete.
- Kontoret är restriktiva gällande inköp, utbildning och konferenser och en effektivisering av kostnader för hjälpmedel och förbrukningsartiklar pågår.
- Hemtjänsten arbetar för en effektivare organisation genom planering och schemaläggning med målet att minska sitt underskott.
- Fler öppenvårdsinsatser tillskapas för att bättre kunna erbjuda förebyggande insatser på hemmaplan vilket kan minska behovet av att externplacera.
- Arbete med att säkra kompetensförsörjning för att minska beroendet till hyrpersonal samt åtgärder för att förbättra arbetsmiljö och minska sjukfrånvaro pågår, då hyrpersonal och sjukfrånvaro påverkar både arbetsmiljö, kontinuitet och kostnader.
- Intensifierat arbete med att få ned antal ärenden där kommunens totala kostnad för hemtjänst inte är rimlig i förhållande till kostnad för särskilt boende pågår.
- Verksamhetsområde funktionshinderomsorg och myndighet genomför gemensam planering för de nya boendena 2024 vilket innebär interna förflyttningar och i förekommande fall flytt till ordinärt boende.
- Projektanställning riktad mot ukrainska flyktingar har avslutats.
- Avtal för RPA, robotisering av orosanmälan på myndighet har sagts upp och arbetet med att robotisera har pausats.

Budget och uppföljning är stående punkter på ledningsgrupper, chefsträffar och arbetsplatsträffar för att visa på vikten av att hela kontoret bidrar till budget i balans.

Om föreslagna samt planerade åtgärder inte får den effekt som önskas krävs ytterligare åtgärder i form av att exempelvis se över icke lagstadgade verksamheter.